Dosarul nr. 1a-594/23 Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
1-22129079-02-1a-23032023 Judecător: Dorin Munteanu

D E C I Z I E

02 noiembrie 2023 **mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:
Președintele ședinței, Judecătorul Iurie Iordan
Judecătorii: Elena Cojocari și Marcel Juganari
Grefier: Cristina Gurămultă
Cu participarea:
Procurorului: Djulieta Devder
Avocatului: Ruslan Cimpoi
Reprezentantul părții vătămate „Succes Credit" S.R.L: Leonid Sîrbu

Judecând în ședință publică apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Buiucani, Sergiu Galben declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27.02.2023 în cauza penală:

Surdu Vasile ***,** născut la *****, IDNP ***** originar și domiciliat în r-nul *****, de naționalitate moldovean, cetățean al Republicii Moldova, necăsătorit, fără copii la întreținere, cu studii medii incomplete, neangajat oficial în câmpul muncii, nesupus militar, nu deține distincții de stat, nu se află la evidență psihiatrică sau narcologică, fără antecedente penale, anterior nejudecat,

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 02.09.2022-27.02.2023;
Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 23.03.2023-02.11.2023;
Procedura citării a fost legal executată.

Asupra apelului procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Buiucani, Sergiu Galben declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27.02.2023, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27.02.2023, Surdu Vasile *****a fost achitat în acuzarea adusă în baza art. 190 alin. (1) Cod penal al RM pe motivul că fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii.

S-a reabilitat deplin Surdu Vasile *****.

S-a respins cererea procurorului privind încasarea din contul lui Surdu Vasile *****a cheltuielilor judiciare, și anume: 2520,00 lei – pentru efectuarea expertizei tehnico-științifice, cheltuieli care urmează a fi trecute în contul statului.

Acțiunea civilă depusă pe dosar de către „Succes Credit" SRL s-a lăsat fără examinare.

S-a explicat părții vătămate „Succes Credit" S.R.L., că este în drept să se adreseze cu acțiune civilă în procedură contencioasă față de Surdu Vasile *****în vederea anulării contractului cu aducerea părților la poziție inițială și repararea prejudiciului cauzat, dacă va considera de cuviință.

Mijloacele materiale de probă: - Raportul de constatare tehnico-științifică nr. ***** și planșa ilustrativă din 29.04.2022, din concluziile căruia se constată că: brațara din metal de culoare galbenă cu greutatea de 18,56 gr, cu lungimea – 21 cm, ridicată la data de 19.03.2022 de la cet. Surdu Leonid (de fapt *****), care activează în calitate de casier-expert în cadrul Lombardului „Succes Credit" S.R.L., este confecționată din aliaj pe bază de argint (Ag) poleit cu aur (Au). Aur (Au) și Argint (Ag) se atribuie la categoria metalelor prețioase (nobile). De a răspunde la întrebarea – „Care este cantitatea fiecărui metal în parte depistat" – nu este posibil din motive tehnice; - Un plic de culoare albă în interiorul căruia se conține originalul biletului de amanet seria ***** din 11.03.2022, recunoscut și anexat la materialele cauzei penale în calitate de mijloc material de probă prin ordonanța din 22.06.2022 – urmează a fi păstrate la dosar pe întreaga perioadă de păstrare a acestuia.

Corpul delict: - o brățară din metal de culoare galbenă, împachetată într-un plic de culoare cafenie ce are inscripția „*****, recunoscut și anexat în calitate de corp delict la cauza penală prin ordonanța din 15.06.2022, care a fost transmis spre păstrare în camera de păstrare a corpurilor delicte din cadrul IP Buiucani, fapt confirmat prin chitanța nr.***** – la existența unei hotărâri definitive de restituit proprietarului „Succes Credit" S.R.L.

Sentința pronunțată integral la data de 27 februarie 2023.

2. *Pentru a se pronunța în cauza dată în sensul enunțat, instanța de fond a constatat că,* potrivit rechizitoriului, inculpatul Surdu Vasile *****se învinuiește de faptul că, la data de 11.03.2022, aproximativ la orele 15:00, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, manifestând un comportament dolosiv și viclean în privința calităților substanțiale ale obiectului, în timp ce se afla în incinta Casei de Amanet „Succes Credit" S.R.L., amplasate pe str. ***** din mun. Chișinău, sub pretextul că dorește să amaneteze

o brățară despre care cu certitudine cunoștea, că nu este confecționată din aur, a amanetat brățara în cauză, pe care era imprimată proba „750”, cu greutatea de 18,56 gr și lungimea de 21 cm, confecționată din aliaj pe bază de argint poleit cu aur, fapt confirmat prin Raportul de constatare tehnicoștiințifică nr. 34/12/l-R-1388 din 29.04.2022, pentru care a obținui bani în sumă de 11000,00 lei, pe care i-a însușit, deplasându-se ulterior într-o direcție necunoscută, cauzând în cele din urmă părții vătămate „Succes Credit” S.R.L. o daună considerabilă în sumă de 11000,00 lei.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Surdu Vasile, au fost calificate în baza art.190 alin.(1) Cod penal, ca *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a acesteia, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința calităților substanțiale ale obiectului fiind determinată de comportamentul dolosiv şi viclean, care a produs daune considerabile.*

3. ***Nefiind de acord cu sentința menționată procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Buiucani, Sergiu Galben*** a depus apel în termen legal, solicitând admiterea apelului, casarea sentinţei Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 27.02.2023, conform căreia Surdu Vasile *****a fost achitat pe art. 190 alin. (1), Cod Penal, şi art. 190 alin. (1), Cod Penal din motiv că fapta lui nu întruneşte elementele infracţiunii. Pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru primă instanţă, după cum urmează: a-1 recunoaşte vinovat pe Surdu Vasile *****, în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin (1), Cod penal. În baza acestui articol, a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatului Surdu Vasile pe un termen de 1 an, dacă în termenul de probă fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune şi, prin comportare exemplară şi muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. A încasa de la Surdu Vasile cheltuielile judiciare. Admiterea acţiunii civile înaintate de partea vătămată. Transmiterea corpului delict - o braţară confecționată din metal de culoare galbenă cu greutatea de 18.56 gr., lungimea acesteia fiind de 21 cm, aceasta fiind confecționată din aliaj pe bază de argint poleit cu aur, în vederea compensării prejudiciului cauzat prin infracţiune.

În susținerea apelului, acuzatorul de stat a invocat că, în scopul demonstrării vinovăţiei inculpatului Surdu Vasile în comiterea de către acesta a infracţiunilor incriminate, precum şi stabilirea adevărului pe acest caz, în cadrul urmăririi penale au fost acumulate probe suficiente pentru a-1 acuza pe Surdu Vasile *****de faptele expuse mai sus, probe care ulterior au şi fost examinate şi cercetate în cadrul ședinței de judecată publice, în care şi-au găsit confirmare şi urmau a fi

apreciate de către instanța de judecată ca incontestabile şi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Cu toate acestea, potrivit sentinței contestate din 27.02.2023, instanța de judecată a dat o altă apreciere, la opinia acuzării de stat - incorectă, a probelor administrate ceea ce de fapt a şi stat la baza concluziei de achitare a lui Surdu Vasile *****.

Consideră că sentinţa urmează a fi casată ca ilegală şi neîntemeiată, din motiv că probele cercetate în cadrului judecării cauzei au confirmat pe deplin vinovăţia acestuia.

Susține că, argumentarea principală pe care o aduce instanța la adoptarea sentinţei este că, inculpatul Surdu Vasile *****ar fi putut cunoaște despre faptul că brăţara pe care acesta a amanetat-o nu era din aur dar dintr-un careva aliaj poleit cu aur, însă probele anexate la materialele dosarului nu confirmă acest fapt, astfel că, fiind aplicabile prevederile normei art. 8 alin. (1) CPP RM precitate - toate dubiile urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului. În asemenea circumstanțe, instanţa a ţinut să remarce că în cadrul cercetării judecătorești, nu s-a confirmat fapta prejudiciabilă, care constă în acțiunea principală, de dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, precum şi acțiunea adiacentă, inducerea în eroare, or, din probele prezentate şi cercetate în ședința de judecată, se conchide că, inculpatul Surdu Vasile ********** ar fi putut cunoaște despre faptul că brățara pe care acesta a amanetat-o nu era din aur dar dintr-un careva aliaj poleit cu aur.

Consideră că argumentul citat supra este combătut prin:

- procesul-verbal de ridicare din 20 iunie 2022_y potrivit căruia de la ***** reprezentant al ”Succes Credit” SRL a fost ridicat originalul biletului de amanet seria *****.

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 22 iunie 2022, potrivit căruia a fost supus examinării originalul biletului de amanet seria ***** din 11.03.2022, eliberat de către Casa de Amanet „Succes Credit” SRL conform căruia la data respectivă a fost de către Surdu Sergiu a fost amanetată o brățară cu masa de 19.12 grame, proba 758 contra sumei de 11 000 lei.

- Raport de constatare tehnico-ştiinţifică nr.34/12/l-R-1388 şi planşa ilustrativă din 29.04.2022 din concluziile căruia se constată, că braţara din metal de culoare galbenă cu greutatea de 18.56 grame cu lungimea de 21 cm, ridicată la 19.03.2022 de la cet. Surdu Leonid, care activează în calitate de casier-expert în cadrul Lombardului ”Succes Credit” SRL, este confecţionată din aliaj pe bază de argint poleit cu aur.

- Din fototabelele anexate la raportul în cauză dar şi din constatările făcute de expert, brăţara era placată cu un strat (o folie) relativ groasă de aur, astfel că o simplă verificare cu reactive chimice nici de cum nu putea duce la depistarea

faptului că brăţara ar fi fost din careva aliaj de metale dar nu din aur cu proba indicată.

- Declaraţiile inculpatului Surdu Vasile *****, care fiind audiat în şedinţă de judecată, expres a indicat că nu cunoştea că brăţara care a lăsat-o la casa de amanet „Succes Credit" S.R.L. nu era din aur, deoarece aceasta nu-i aparținea (indicând că i-a fost transmisă de un cetăţean al *****).

- Buna credinţă a lui Surdu Vasile *****- evident că nu există (fiind telefonat de către angajaţii casei de amanet „Succes Credit" S.R.L. - Surdu Vasile *****a evitat să răspundă).

Susține că, aceste circumstanțe demonstrează acțiunile ilegale ale lui Surdu Vasile referitor la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea ei în eroare.

Analizând în cumul circumstanțele cauzei, probele acumulate în cadrul urmăririi penale şi cercetate în cadrul instanței de judecată, apreciind fiecare din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, ajung la concluzia că vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor imputate este deplin dovedită.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 190 CP al RM, se caracterizează prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a ei, săvârșit prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Prin *dobândirea ilicită* a bunurilor altei persoane se înțelege transmiterea benevolă infractorului de către victimă a bunurilor sau a dreptului asupra bunurilor sub influența inducerii în eroare prin prezentarea ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în cazul nostru articolele din aur au fost transmise de către inculpat pentru dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, cunoscând că bunul amanetat reprezintă un aliaj de metale nobile.

Latura subiectivă a infracțiunii incriminate se caracterizează prin vinovăție sub formă de intenție directă.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor şi nu avea intenția să-şi execute angajamentul asumat. Alături de alte circumstanțe, intenția este demonstrată prin: situația financiară extrem de neprielnică a persoanei, care-şi asumă angajamentul, la momentul încheierii tranzacției; lipsa de fundamentare economică şi lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului. Prin urmare, ajung la concluzia că inculpatul Surdu Vasile *****din start nu a avut intenția de a-şi onora obligațiile asumate şi anume de a returna suma de bani în contul amanetului din aur gajat la lombard, iar banii i-a folosit în scopuri personale.

Dacă ne referim la încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului consideră că just au fost calificate conform art. 190 alin. (1) Cod Penal.

Afirmă că, este fapt notoriu că ridicarea încrederii populației în instituțiile statului este unul din obiectivele de bază ale Republicii Moldova la momentul actual, însă acțiunile comise de inculpați știrbesc din acest obiectiv, din care considerent aceștia urmează să fie trași la răspundere penală proporțional faptei săvârșite.

Argumentează că, în speță, acuzatorul de stat cât şi mai ales părțile vătămate au rămas profund dezamăgiți de înfăptuirea actului de justiție de către instanța de judecată. În acest sens au fost afectate grav drepturile şi libertățile fundamentale a părților vătămate referitor la patrimoniul său prin mușamalizarea acțiunilor ilegale a inculpatului de către instanța de judecată.

Făcând o generalizare la cele menționate şi făcând o analiză a probelor instanţa nu a luat în consideraţie probele acumulate la faza de urmărire penală, ulterior cercetate în cadrul procesului de judecată care dovedesc incontestabil vinovăția lui Surdu Vasile *****la comiterea infracţiunii incriminate, probe veridice, dobândite pe cale legală, prevăzute de art. 93 CPP al RM, din care considerente conform prevederilor art. 389 CPP, urma să fie pronunțată o sentință de condamnare.

4. Procedura citării legale a fost executată.

Acuzatorul de stat Djulieta Devder în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat din motivul netemeiniciei sentinței pronunțate de către Judecătoria Chișinău din 27.02.2023, prin care Surdu Vasile a fost învinuit în baza art. 190 alin. (1) CP și a fost achitat pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Solicită Colegiului penal de a interveni în sentința nominalizată, cu casarea totală și pronunțarea unei noi soluții potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Consideră că la soluția adoptată instanța sa bazat pe declarațiile inculpatului și părții apărării, or din probele care au fost administrate într-o procedură legală se constată contrariul. Faptul care l-a determinat pe partea vătămată să sesizeze organele de drept despre pretinsele acțiuni ilegale ale lui Surdu, a fost motivul precum că dânsul, a fost informat de către un coleg precum că în oraș activează un grup în prezentarea unor obiecte pretinse a fi confecționate din aur și în așa modalitate însușesc sume semnificative de bani din casele de amanet. Fapt care a fost confirmat de inculpat că a amanetat la partea vătămată, cât și la alte case de amanet bijuterii presupuse a fi din aur, însă consideră că nu a dus în eroare reprezentanții caselor de amanet, deoarece dânsul singur considera că acele bijuterii sunt din aur. Solicită de a reforma total această sentință și de a pronunța o nouă soluție potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Surdu Vasile să fie recunoscut culpabil și condamnat în baza art. 190 alin. (1) CP și în baza acestei norme să-i fie stabilită pedeapsa potrivit solicitărilor invocate de procuror în partea dispozitivă a apelului declarat.

Reprezentantul părții vătămate „Succes Credit” S.R.L, Leonid Sîrbu, în ședința instanței de apel a solicitat admiterea apelului declarat de către acuzatorul de stat.

În ședința instanței de apel *avocatul Ruslan Cimpoi* a susținut sentința, deși acuzarea spune că clientul său ar fi cunoscut despre faptul că obiectele depuse la amanet sunt falsificate, nici într-un act al dosarului nu este consemnat acest fapt. Când a fost telefonat de partea vătămată, acesta doar a refuzat să întoarcă banii, dar nu a recunoscut că ar fi știut că sunt false. Principalul motiv este sub aspect subiectiv, partea acuzării la fel este obligată să dovedească faptul că inculpatul a cunoscut și a depus cu bună știință acele bijuterii la amanet, cunoscând înainte de a încheia contractul că acestea sunt false. Nu au fost identificate nici măcar persoanele de la care acesta ar fi obținut acele bijuterii. La fel nu este posibil de a fi stabilit dacă acel lingou este fals la simpla vizualizare, este necesar cunoștințele unui specialist, o secționare, cercetare efectivă în interior, având în vedere că ele sunt poleite deasupra cu aur. Consideră că urmărirea penală trebuia să fie efectuată în mod complet, iar sub aspect subiectiv nu s-a dovedit faptul că clientul său a cunoscut și a depus aceste bijuterii, cunoscând că ele sunt false. Susține sentința de achitare pe motivele invocate.

În ședința instanței de apel, ***inculpatul Surdu Vasile*** nu s-a prezentat, acesta fiind anunțat în căutare prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30.05.2023, fiind ponit dosarul de căutare nr***** de către Direcția de Poliție a mun. Chișinău, Inspectoratul de poliție Buiucani, astfel Colegiul penal a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

5. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinenței, concludenți, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelul procurorului, sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27.02.2023 urmează a fi casată total, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

6. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, *sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.*

Conform art. 414 alin. (1) CPP, *„instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi, prezentate în instanța de apel”,* și alin. (2) - *„instanța de apel verifică declarațiile și probele*

materiale, examinate de prima instanță, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal”.

Iar în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

Colegiul penal consideră că instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod Procedură Penală, conform cărora, *1) Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. (2) Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată,* și în așa mod a ajuns la concluzia greșită de a-l achita pe Surdu Vasile de comiterea infracțiunii prevăzute de **art. 190 alin.(1) din Codul penal** din motiv că lipsesc elementele infracțiunii.

Colegiul penal, analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod Procedură Penală, conform cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, **constată următoarele:**

Surdu Vasile *****, la data de 11.03.2022, aproximativ la orele 15:00, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, manifestând un comportament dolosiv și viclean în privința calităților substanțiale ale obiectului, în timp ce se afla în incinta Casei de Amanet „Succes Credit” S.R.L., amplasate pe str. ***** din mun. Chișinău, sub pretextul că dorește să amaneteze o brățară despre care cu certitudine cunoștea, că nu este confecționată din aur, a amanetat brățara în cauză, pe care era imprimată proba „750”, cu greutatea de 18,56 gr și lungimea de 21 cm, confecționată din aliaj pe bază de argint poleit cu aur, fapt confirmat prin Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/l-R-1388 din 29.04.2022, pentru care a obținui bani în sumă de 11000,00 lei, pe care i-a însușit, deplasându-se ulterior într-o direcție necunoscută, cauzând în cele din urmă părții vătămate „Succes Credit” S.R.L. o daună considerabilă în sumă de 11000,00 lei.

Colegiul penal consideră că, prin acțiunile sale intenționate Surdu Vasile a săvârșit infracțiunea prevăzută la art.190 alin.(1) din Codul penal, după indicii calificativi e*scrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a acesteia, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte*

mincinoase în privința calităților substanțiale ale obiectului fiind determinată de comportamentul dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile.

Prevederile art. 415 alin. (2/1) Cod de procedură penală stabilesc că, Judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În cauza *Dănilă c. României (8 martie 2007, nr.53897/00, par. 40)* Curtea a menționat că, în cadrul unei proceduri de recurs împotriva unei sentințe de achitare care făcuse obiectul unui apel, trebuie să se procedeze la propria apreciere a faptelor pentru a cerceta dacă există suficiente temeiuri pentru condamnarea reclamantului. Ca urmare, jurisdicția de recurs trebuia să aibă cunoștință de cauza în fapt și în drept și să studieze în ansamblul ei chestiunea vinovăției sau nevinovăției.

7. *Inculpatul Surdu Vasile,* fiind audiat în instanța de fond, a declarat instanței de judecată că, nu ține minte concret ziua și ora, dar ține minte că a fost și a lăsat la domnul de la amanet o brățară și un lingou, care vizual păreau să fie din aur, dar până la moment nu știe din ce erau. Peste 4 săptămâni trebuia să le ridice de la amanet. El nu era în țară când cineva de la casa de amanet a telefonat-o pe mama sa și au informat-o că brățara nu era din aur. La caz a mai informat instanța de judecată că, persoana de la amanet le-a verificat, lingoul era împachetat de la uzină, astfel că persoana l-a despachetat și la fel l-a verificat. El a făcut cunoștință cu un cetățean de origine *****. El mai era cu cineva și aveau bani. El (inculpatul) mai lucra. Ei l-au rugat să meargă în locul lor și să le depun la amanet, deoarece ei nu aveau acte de identitate moldovenești și nu le puteau lăsa personal la amanet. Nici până în prezent nu știe (inculpatul) despre ce metal este vorba, deoarece acesta reacționa la toate reactivele chimice, astfel nu a apărut nici o bănuială că metalul în cauză nu ar fi aur. De la amanet, dacă nu greșește, a primit pentru lingou (care avea 50g) 90000,00 lei, iar pentru brățară aproximativ 30000,00 lei, nu își aduce aminte. Banii primiți i-a dat domnului *****. A concretizat că, anterior s-a mai adresat la amanet, a mai depus brățări, dar nu își aduce aminte precis. Posibil că a mai fost la lombarduri (case de amanet), aproximativ 4-5 ori. Obiectele fiind de la domnul *****. A mai menționat că, în cadrul urmăririi penale a fost audiat. Brățara și lingoul au fost luate de la domnul *****. Adevărul l-a spus acum în ședință și anterior la poliție, unde a fost făcută și înregistrare. La caz a mai explicat că, domnul ***** i-a spus că bijuteriile erau ale soției sale din Ucraina care, fugind de război, le-a adus în Moldova. La lombardul „Succes Credit” S.R.L. nu a mai fost pentru a-și ridica lingoul. Domnul ***** nu i-a spus că bijuteria nu era din aur adevărat dar din alt metal, despre asta a aflat mai târziu. La întrebarea

acuzatorului de stat, inculpatul a declarat că, brățara nu a fost să o ridice din cauza că nu avea banii. Banii primiți i-a transmis proprietarului brățării (domnul *****), dar el personal (inculpatul) nu dispunea de suma de 11000,00 lei. La IP Buiucani s-a prezentat o data vara și mai apoi, undeva aproximativ, în luna septembrie. Peste hotare nu muncește, dar a fost la un curs de lecuire. La întrebarea avocatului, inculpatul a declarat că, la lombardul de pe str. ***** a depus doar brățara. La lombard persoana a verificat brățara în felul următor: pe o piatră de culoare neagră a ros brățara, după care pe particulele de aur rămase pe piatră a turnat anumite reactive chimice (de obicei acid) după care a turnat reactive și pe brățară. Din câte își amintește, a ținut proba „750". După care a întocmit un contract și el (inculpatul) l-a semnat. La lombar a prezentat actele sale de identitate. A mai explicat că, cu domnul ***** a făcut cunoștință, din câte-și amintește, la sfârșitul lunii februarie 2022, sau pe 01 martie 2022, la o discotecă, deoarece pe un prieten de al său (al inculpatului) voiau să îl bată. De atunci a început careva relații cu domnul *****. În Moldova muncește (inculpatul) neoficial, pune pavaj pe stradă. Nu are nici un contact a domnului ***** pe care-l cunoaște ca „*****", cu vârsta de ***** ani. Date precise de identitate ale acestuia nu le cunoaște, dar știe că închiria automobile din parcarea din str. ***** de la persoana ***** Al doilea *****, care mai era cu dansul, se numea „*****", sau ceva de genul în cauză din câte își amintește, dar din câte cunoaște acesta a plecat din Republica Moldova. Cu domnul ***** locuiau (inclusiv inculpatul) în aceeași gazdă, din cauza că închiriau apartamentul pe zi. Din câte a înțeles ei au fugit din Ucraina în Moldova din cauza războiului. Timp de o lună și ceva el (inculpatul) au mai schimbat chiriile împreună, de exemplu pe *****. La întrebarea acuzatorului de stat, inculpatul a declarat că, din discuții cu ei nu a înțeles proveniența metalului, din cauza că vorbeau în ***** și mergeau la casele de amanet nu în fiecare zi, dar la câteva zile, când li se terminau banii. Iar el (inculpatul), în paralel, lucra și la pusul pavajului, așa că uneori venea acasă doar noaptea.

8. *Necătând la faptul, că inculpatul Surdu Vasile nu-și recunoaște vina în comiterea infracțiunii încriminate, Colegiul Penal constată că vinovăția acestuia se dovedește integral de următoarea sistemă de probe administrate, cercetate în instanța de fond și verificate în ședința instanței de apel, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele,* cum ar fi:

- ***Declarațiile reprezentantului părții vătămate „Succes Credit" S.R.L. – *****, audiat în instanța de fond*****,** care a relatat că, cu Surdu Vasile *****nu sunt în careva relații de rudenie.

La întrebarea acuzatorului de stat, partea vătămată a indicat că, activează din 2018 pe str. *****, în lombardul „Succes Credit" S.R.L. ca controlor. Surdu Vasile *****, la data incidentului, s-a apropiat la casa de amanet. El era la serviciu. A arătat obiectul, la care s-a făcut un control vizual, și prin ștergerea

obiectului în scopul verificării dacă este aur, i-a fost propusă suma dată. Persoana a spus că a procurat brățara de la niște ucraineni și lucrează undeva pe str. ***** pune „plitcă” (pavaj). Peste 5 zile, o persoană s-a adresat cu întrebarea dacă are amanetată o astfel de brățară. Persoana dată era dintr-un alt lombard din Chișinău, care printre altele i-a comunicat că la dânșii s-a adresat de asemenea o persoană cu un inel din aur alb care, de asemenea, era fals. După ce persoana a plecat, el a verificat datele persoanei despre care a fost întrebat și a găsit persoana care a depus brățara, aceasta era Surdu Vasile *****. După aceasta a scos obiectul ca să îl verifice mai minuțios, și a decis să îl deterioreze. După care a văzut că înăuntru se află un element de argint cu acoperire groasă din aur. În urma acestei situații a încercat să îl sune pe Surdu Vasile *****care de 2 ori a răspuns și a pus receptorul, după care nu a mai răspuns. După aceasta a sunat la Serviciul „112” și s-a adresat poliției. La fața locului a venit polițistul de sector domnul „*****”. El (reprezentantul părții vătămate) a dat datele persoanei Surdu Vasile *****. El (polițistul de sector) a încercat să îl sune. Surdu Vasile *****a răspuns la apel și a spus că banii nu vor fi întorși. După aceasta domnul ***** l-a anunțat (pe reprezentantul părții vătămate) că Surdu Vasile *****a ieșit din țară. Suma împrumutată a fost de 11000,00 lei. În lombardul „Succes Credit” S.R.L. el este vremelnic administrator și reprezintă interesele lombardului. Suma de 11000,00 lei pentru „Succes Credit” S.R.L. este semnificativă, având un rulaj lunar de a 8/10 parte. A explicat că, evaluatorul și controlorul se ocupă de același lucru.

La întrebarea avocatului, reprezentantul părții vătămate a declarat că, atunci când persoana s-a apropiat la lombard (casa de amanet), a prezentat buletinul de identitate. Surdu Vasile *****i-a comunicat că obiectul a fost procurat de la niște ucraineni contra sumei de aproximativ de 2000,00 – 3000,00 lei. A mai explicat că, contractul se face pe un termen de 1 lună. La contract se renunță în mod telefonic, și se înregistrează informația ca să nu mai fie deranjată persoana. Persoana (care l-a telefonat) l-a întrebat dacă a auzit de la Surdu Vasile *****, că el lucrează pe str. ***** unde se ridica o cădire și el punea „plitcă” (pavaj), dat fiind faptul că a plouat, iar dânsul vremelnic nu a lucrat. La fel, a mai explicat că, lombardul (casa de amanet) dă a 3-a parte din valoarea bunului, adică ceea ce presupune că brățara ar fi valorat circa 33000,00 lei, dacă obiectul era să fi fost din aur. Separarea aurului din bun nu se permite, din cauza că este un proces foarte costisitor. Cât aur poate fi separat din bun nu cunoaște căci nu este specialitatea sa ci a giuvaierului.

La întrebarea președintelui ședinței, reprezentantul părții vătămate a declarat că, a constatat că brățara nu este din aur până la expirarea termenului contractului stabilit. Acțiune în judecată de reziliere a contractului nu a adresat, din cauză că nu a avut cum, telefonul persoanei fiind deconectat. Comportamentul lui Surdu Vasile *****nu era cumva neobișnuit, el (inculpatul) venit la dânsul (reprezentantul părții

vătămate) pentru prima dată și, respectiv, nu îl cunoștea. După ce persoana dintr-un alt lombard s-a adresat, a înțeles că Surdu Vasile *****cunoștea ce face. La celălalt lombard inelul a fost depus în jur de 2-3 săptămâni înainte să se adreseze la el. Ce sumă ar costa separarea metalelor, nu cunoaște. Pe Surdu Vasile *****vizual îl ține minte (Surdu Vasile a fost recunoscut după poza din dosar de către reprezentantul părții vătămate).

În ședința instanței de apel, fiind audiat reprezentantul părții vătămate ***** la întrebările instanței a declarat că, cu privire la apelul declarat de procuror este de acord, îl susține. Declarații în prima instanță și la urmărirea penală a făcut, le susține integral. Suplimentar nu are nimic de adăugat. A avut destul timp pentru a ne înțelege sa întoarcă banii în rate, parțial, el a spus că banii nu-i întoarce. Polițistul care a fost anunțat la fel l-a telefonat pe inculpat si i-a comunicat ca banii nu poate să-i întoarcă. Consideră că dacă e plecat din țară se înțelege că a greșit. Consideră că trebuie să răspundă pentru faptele sale, să nu poată continua mai departe activitatea aceasta.

La întrebările procurorului a declarant că, contractul se încheie pe termen de o lună. Surdu nu a fost la el să achite banii. A răspuns la telefon, dar a pus receptorul imediat.

La întrebările avocatului a susținut că, a depistat că bijuteriile nu sunt din aur, la dânsul s-a adresat o persoană care avea bijuterii nu din aur, l-a întrebat dacă nu are și el asemenea bijuterii, a verificat și a depistat cine le-a adus. A tăiat un ineluș din brățară, la vizualizare s-a depistat că nu-i aur.

- Procesul-verbal de examinare a obiectului din 15.06.2022, potrivit căruia a fost supusă examinării o brățară confecționată din metal de culoare galbenă cu greutatea de 18,56 gr, lungimea acesteia fiind de 21 cm, aceasta fiind confecționată din aliaj pe bază de argint poleit cu aur. (f.d. 41)

- Procesul-verbal de ridicare din 20.06.2022, potrivit căruia de la ***** reprezentant al „Succes Credit" S.R.L., a fost ridicat originalul biletului de amanet seria ***** din 11.03.2022. (f.d. 46)

- Procesul-verbal de examinare a obiectului din 22.06.2022, potrivit căruia a fost supus examinării originalul biletului de amanet seria ***** din 11.03.2022, eliberat de către Casa de Amanet „Succes Credit" S.R.L., conform căruia: la data respectivă a fost de către Surdu Vasile *****amanetată o brățară cu masa de 19,12 gr, fără pietre, proba „750" contra sumei de 11000,00 lei. (f.d. 48)

Mijloace materiale de probă:

- Raportul de constatare tehnico-științifică nr. ** și planșa ilustrativă din 29.04.2022,*** din concluziile căruia se constată că: brațara din metal de culoare galbenă cu greutatea de 18,56 gr, cu lungimea – 21 cm, ridicată la data de 19.03.2022 de la cet. Surdu Leonid (de fapt *****), care activează în calitate de casier-expert în cadrul Lombardului „Succes Credit" SRL, este confecționată din

aliaj pe bază de argint (Ag) poleit cu aur (Au). Aur (Au) și Argint (Ag) se atribuie la categoria metalelor prețioase (nobile). A răspunde la întrebarea – „Care este cantitatea fiecărui metal în parte depistat” – nu este posibil din motive tehnice. (f.d.27-30)

- Un plic de culoare albă în interiorul căruia se conține originalul biletului de amanet seria ** din 11.03.2022,*** recunoscut și anexat la materialele cauzei penale în calitate de mijloc material de probă prin ordonanța din 22.06.2022. (f.d. 47, 49) - Corpul delict: - o brațară din metal de culoare galbenă, împachetată într-un plic de culoare cafenie ce are inscripția „*****, recunoscut și anexat în claitate de corp delict la cauza penală prin ordonanța din 15.06.2022, care a fost transmis spre păstrare în camera de păstrare a corpurilor delicte din cadrul IP Buiucani, fapt confirmat prin chitanța nr.*****. (f.d. 43, 44)

Instanța de apel, examinând probatorul, Colegiul penal consideră dovedită indubitabil vina inculpatului Surdu Vasile în comiterea *escrocheriei, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a acesteia, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința calităților substanțiale ale obiectului fiind determinată de comportamentul dolosiv şi viclean, care a produs daune considerabile* și acțiunile sale just au fost calificate în temeiul art. 190 alin.(1) CP.

9. Cu referire la infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(1), Colegiu reține, că, **obiectul juridic special** al infracțiunii prevăzute la art. 190 CP al RM are un caracter complex: obiectul juridic principal îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile; obiectul juridic secundar îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință şi minimul necesar de încredere.

Obiectul material al infracţiunii specificate la art. 190 CP al RM îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială şi cost determinat, fiind bunuri mobile şi străine pentru făptuitor.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 CP are următoarea structură: fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv a cărui mărime se situează între limitele de care depășesc 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile.

Prin intermediul înșelăciunii sau al abuzului de încredere făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței şi voinței victimei care, ca şi cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndrituit a le

lua. În astfel de situații nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa. Deși, în aparență, victima își transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare scenică" făcută cu scopul de a demonstra celor din jur (deseori, inclusiv „martorilor oculari" care fac parte din același grup infracțional) caracterul „legitim" al tranzacției efectuate.

Infracțiunea specificată la art. 190 CP al RM este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 CP al RM se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 190 CP al RM doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage şi nu avea intenția să-şi onoreze angajamentul asumat.

În cazul infracțiunii specificate la art.190 CP, prezența scopului de sustragere o demonstrează următoarele circumstanțe: 1) situația financiară extrem de neprielnică a persoanei care-şi asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacției; 2) lipsa de fundamentare economică şi caracterul irealizabil al angajamentului asumat; 3) lipsa unei activități aducătoare de beneficii, îndreptate spre încasarea mijloacelor bănești necesare onorării angajamentului; 4) achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; 5) prezentarea, la încheierea tranzacției, din numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane, de care se folosește o altă persoană pentru a-şi atinge interesele etc.

Subiectul infracțiunii este persoana fizică care a atins vârsta de 16 ani.

10. *Aşadar,* concluzia instanței de fond privind achitarea inculpatului s-a bazat pe lipsa laturii subiective. Relevând că, infracțiunile de escrocherie se comit numai cu intenție directă ca formă a vinovăției și menționând că, acuzatorul de stat nu a probat faptul prin careva probe pertinente, concludente și utile că Surdu Vasile *****îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, și a dorit survenirea acestor urmări.

11. Astfel, instanța de apel reține declarațiile inculpatului Surdu Vasile care a declarat că, „...Fapt care a fost confirmat de inculpat că a amanetat la partea vătămată, cât și la alte case de amanet bijuterii presupuse a fi din aur, însă consideră că nu a dus în eroare reprezentanții caselor de amanet, deoarece dânsul singur considera că acele bijuterii sunt din aur... El a făcut cunoștință cu un

cetățean de origine *****. El mai era cu cineva și aveau bani. El (inculpatul) mai lucra. *Ei l-au rugat să meargă în locul lor și să le depun la amanet, deoarece ei nu aveau acte de identitate moldovenești și nu le puteau lăsa personal la amanet.* Nici până în prezent nu știe (inculpatul) despre ce metal este vorba, deoarece acesta reacționa la toate reactivele chimice, astfel nu a apărut nici o bănuială că metalul în cauză nu ar fi aur. De la amanet, dacă nu greșește, a primit *pentru lingou* (care avea 50g) 90000,00 lei, iar *pentru brățară* aproximativ 30000,00 lei, nu își aduce aminte. Banii primiți i-a dat domnului *****. *A concretizat că, anterior s-a mai adresat la amanet, a mai depus brățări, dar nu își aduce aminte precis*. Posibil că a mai fost la lombarduri (case de amanet), aproximativ 4-5 ori. Obiectele fiind de la domnul *****.... Banii primiți i-a transmis proprietarului brățării (domnul *****), dar el personal (inculpatul) nu dispunea de suma de 11000,00 lei...*Nu are nici un contact a domnului* ***** pe care-l cunoaște ca „*****”, cu vârsta de ***** ani...*Cu domnul ***** locuiau (inclusiv inculpatul) în aceeași gazdă,* din cauza că închiriau apartamentul pe zi....La întrebarea acuzatorului de stat, inculpatul a declarat că, din discuții cu ei *nu a înțeles proveniența metalului*, din cauza că vorbeau în ***** și mergeau la casele de amanet nu în fiecare zi, dar la câteva zile, *când li se terminau banii...”*

12. Precum și declarațiile reprezentantului părții vătămate ***** care a declarat că*, „*În urma acestei situații a încercat *să îl sune pe Surdu Vasile *****care de 2 ori a răspuns și a pus receptorul, după care nu a mai răspuns…* El (polițistul de sector) a încercat să îl sune. *Surdu Vasile *****a răspuns la apel și a spus că banii nu vor fi întorși… La celălalt lombard inelul a fost depus în jur de 2-3 săptămâni înainte să se adreseze la el.”*

13. În aceste circumstanțe, pornind de la genul de activitate a unei Case de amanet, instanța reține că aceasta este o casă de împrumut care oferă o sumă de bani în schimbul unui obiect lăsat în schimb ca zălog sau ca garanție depusă în contul unei datorii sau al executării unei lucrări. La o casă de amanet ai posibilitatea să amanetezi foarte multe lucruri de valoare, precum: ceasuri de lux, lingouri sau bijuterii de aur și argint, tablouri, opere de arta, autoturisme sau chiar imobile.

Astfel, se deduce că genul de activitate este acordarea de împrumuturi în schimbul unui obiect lăsat ca amanet.

14. Pentru a demonstra scopul de cupiditate în speță, este necesar de analizat declarațiile inculpatului Surdu Vasile în coroborare cu declarațiile reprezentantului părții vătămate.

Din conținutul acestora rezultă că inculpatul Surdu Vasile avea o situația financiară extrem de neprielnică la momentul în care și-a asumat împrumutul. Din activitatea vremelnică pe care o desfășură nu existau fundamente economice pentru a-și onora angajamentul asumat. Caracterul irealizabil al angajamentului

asumat se confirmă și prin amanetarea mai multor bijuterii la o perioadă scurtă de timp, fapt confirmat de inculpat prin declarațiile oferite în ședința instanței de fond, cât și prin declarațiile reprezentantului părții vătămate care a fost alertat de către reprezentantul unei alte case de amanet. Respectiv, în lipsa unei activități aducătoare de beneficii stabile, îndreptate spre încasarea mijloacelor bănești necesare onorării angajamentului se deduce intenția directă, caracterul prejudiciabil al acțiunii sale. Subsidiar, era lesne de înțeles urmările prejudiciabile ale acțiunilor sale. Totodată, refuzul inculpatului Surdu Vasile de a întoarce banii dovedește dorința survenirii urmărilor prejudiciabile.

15. *Ținând cont de cele sus-menționate, Colegiul Penal atestă prezența laturii subiective a infracțiunii* prevăzute la art. 190 CP al RM care se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă.

De asemenea, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 190 CP al RM doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage şi nu avea intenția să-şi onoreze angajamentul asumat.

În cazul infracțiunii specificate la art. 190 CP al RM, prezența scopului de sustragere o demonstrează circumstanțele enumerate la punctul 14 a prezentei decizii.

16. Totodată, Colegiul Penal nu poate reține plauzibil argumentul inculpatului precum că nu avea cunoștință despre materialul din care era confecționată brățara, or, acesta la întrebarea acuzatorului de stat în instanța de fond a declarat că, din discuții cu *ei nu a înțeles proveniența metalului,* din cauza că vorbeau în ***** și mergeau la casele de amanet nu în fiecare zi, dar la câteva zile, când li se terminau banii.

Respectiv, acesta nu excludea posibilitatea confecționării obiectelor din alt metal decât aur, prin urmare instanța deduce că acesta şi era motivul amanetării bijuteriilor la case de amanet diferite.

17. *Nerecunoaşterea vinovăției de către inculpatul Surdu Vasile, în săvârşirea infracțiunii incriminate, Colegiul Penal o califică ca o metodă de apărare, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de bănuit, învinuit sau inculpat nu poate fi urmărită penal pentru depunerea declarațiilor intenționat false, decât în cazurile expres prevăzute de legea procesual penală,* iar *nerecunoașterea vinovăției* de către *Surdu Vasile* pe întreg procesul penal se apreciază ca un drept al acestuia și ca o metodă de apărare.

18. Colegiul atestă că instanța de fond, cercetând nemijlocit probele prezentate de părți, audiind inculpatul și reprezentantul părții vătămate a conchis a-l achita pe inculpatul Surdu Vasile pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

Cu referire la argumentele instanței de fond ce au stat la baza sentinței de achitare, Colegiul penal ajunge la concluzia că, deși instanța a analizat prin cumul toate probele prezentate de către partea acuzării, a oferit o interpretare eronată acestora, ajungând greșit la concluzia de a-l achita pe inculpatul Surdu Vasile privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal.

Astfel, Colegiul constată că întru dovedirea vinovăției inculpatului privind săvârșirea infracțiunile incriminate sunt pertinente declarațiile inculpatului, și declarațiile reprezentantului părții vătămate, procesele verbale de examinare a obiectelor, procesele verbale de ridicare, raportul de constatare tehnico-științifică nr. ***** și planșa ilustrativă.

Prin urmare, Colegiul ajunge convingerea că instanța de fond greșit a concluzionat asupra nevinovăției inculpatului Surdu Vasile, și neîntemeiat a conchis că acesta nu este pasibil răspunderii penale pentru fapta infracțională comisă cu intenție directă.

19. Generalizând cele indicate supra, Colegiul penal consideră că vinovăția lui Surdu Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal este dovedită în afara oricăror dubii.

20. Referitor la stabilirea pedepsei penale inculpatului, Colegiul Penal reține că în baza art. 61 alin. (2) Cod penal, „Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor”.

Alin. (2) aceeași norme indică că „*Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate”.*

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal al RM, „Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni *i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.* La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

(2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru

săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată".

Luând ca bază aceste prevederi și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, de jure și de facto, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia.

Colegiul penal consideră că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal, stabilind termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Astfel, infracțiunea de care este recunoscut vinovat Surdu Vasile este prevăzută de art. 190 alin.(1) Cod penal, potrivit legii penale se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1000 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Circumstanțe atenuante sau agravante în temeiul art. 76-77 CP, nu au fost stabilite.

Colegiul Penal, la numirea felului și măsurii de pedeapsă în privința lui Surdu Vasile ține cont de unele circumstanțe reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social a infracțiuni, că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, conform prevederilor art. 16 al Codul Penal se referă la infracțiuni mai puțin grave, de personalitatea infractorului care nu se află la evidență narcologică, dar se

află la evidența medicului psihiatru cu diagnosticul ***** cu modificări de persoanlitate, fără antecedente penale, necăsătorit, fără copii la întreținere, cu studii medii incomplete, neangajat oficial în câmpul muncii, nesupus militar.

Din aceste considerente, Colegiul penal consideră că inculpatul Surdu Vasile trebuie să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite și consideră că corectarea și reeducarea lui este posibilă, cu aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în baza art. 190 alin.(1) Cod penal de 200 ore.

21. Conform art. 227 Cod procedură penală, (1) Cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părţii vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiştilor, interpreţilor, traducătorilor şi asistenţilor procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea şi cercetarea corpurilor delicte; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenţei juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit articolul 228 Cod procedură penală, (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenţii procedurali, interpreţi, traducători, experţi, specialişti, reprezentanţii legali ai părţii vătămate, ai părţii civile: 1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală şi în instanţă; 2) cheltuielile de cazare; 3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal; 4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acţiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanţei. (2) Organele, întreprinderile, instituţiile şi organizaţiile de stat sînt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanţei. (3) Expertului şi specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparţin şi care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective. (4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligaţiilor, afară de cazurile cînd le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu. (5) Cheltuielile suportate de persoanele menţionate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărîri a organului de urmărire penală sau a instanţei în mărimea stabilită de legislaţia în vigoare.

Prevederile art. 229 Cod procedură penală stipulează că, (1) Cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului. (2) Instanţa de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepţia sumelor plătite interpreţilor, traducătorilor, precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiţiei şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată şi de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum şi de persoana în privinţa căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. (3) Instanţa poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parţial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influenţa substanţial asupra situaţiei materiale a persoanelor care se află la întreţinerea lor. (4) În cazul condamnării cîtorva persoane în aceeaşi cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependenţă de vinovăţia, gradul de răspundere şi situaţia materială a fiecăreia din ele. (5) În cazul încetării urmăririi penale în urma împăcării părţii vătămate cu învinuitul, inculpatul, instanţa de judecată poate trece cheltuielile judiciare în sarcina părţii vătămate, a învinuitului, inculpatului sau numai a uneia din părţi. (6) În caz de deces al condamnatului pînă la intrarea în vigoare a sentinţei, cheltuielile judiciare nu pot fi puse în sarcina succesorilor lui. (7) În cazul condamnaţilor minori, pot fi obligaţi la achitarea cheltuielilor judiciare părinţii sau tutorii minorului condamnat dacă se constată că ei au avut neajunsuri serioase la îndeplinirea obligaţiilor lor faţă de minor.

Urmare celor menționate, instanța consideră faptul că cheltuielile de judecată în mărime de 2520 lei, suportate pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică nr. ***** în cadrul cauzei penale urmează a fi achitate de inculpatul Surdu Vasile în contul statului. Având în vedere că la momentul derulării procesului penal, aceste cheltuieli au fost suportate de stat, iar procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, și în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizelor judiciare.

22. În conformitate cu prevederile art. 162 Cod de procedură penală, în cadrul soluționării cauzei în fond, instanța hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delicte.

Pertinente speței sunt prevederile art. 106 Cod penal, potrivit căruia (1) Confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin.(2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora. (2) Sînt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare): a*) utilizate sau*

destinate pentru săvârşirea unei infracţiuni; b) rezultate din infracțiuni, precum şi orice venituri din valorificarea acestor bunuri; c) date pentru a determina săvârșirea unei infracțiuni sau pentru a-l răsplăti pe infractor; e) deținute contrar dispozițiilor legale; f) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din infracțiuni şi din veniturile de la aceste bunuri; g) care constituie obiectul infracțiunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. (2^1) Dacă bunurile rezultate din infracțiuni şi veniturile de la aceste bunuri au fost comasate cu bunurile dobândite legal, se confiscă acea partea din bunuri sau contravaloarea acestora care corespunde valorii bunurilor rezultate din infracțiuni şi a veniturilor de la aceste bunuri. (3) Dacă bunurile menționate la alin.(2) lit.a) şi b) aparțin sau au fost transferate oneros unei persoane care nu știa şi nici nu trebuia să știe despre scopul utilizării sau originea bunurilor, se confiscă contravaloarea acestora. Dacă bunurile respective au fost transferate cu titlu gratuit unei persoane care nu știa şi nici nu trebuia să știe despre scopul utilizării sau originea acestora, bunurile se confiscă. (4) Confiscarea specială se poate aplica chiar dacă făptuitorului nu i se stabileşte o pedeapsă penală. (5) Confiscarea specială nu se aplică în cazul infracţiunilor săvârşite prin intermediul unui organ de presă sau al oricărui alt mijloc de informare în masă.

Conform art. 162 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul soluţionării cauzei în fond, se hotărăşte chestiunea cu privire la corpurile delicte. În acest caz: *1) uneltele care au servit la săvîrşirea infracţiunii vor fi confiscate şi predate instituţiilor respective sau nimicite;* 2) obiectele a căror circulaţie este interzisă vor fi predate instituţiilor respective sau nimicite; 3) lucrurile care nu prezintă nici o valoare şi care nu pot fi utilizate vor fi distruse, iar în cazurile în care sînt cerute de persoane ori instituţii interesate, ele pot fi remise acestora; 4) banii şi alte valori dobîndite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acţiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului. Celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă aceştia nu sînt identificaţi, se trec în proprietatea statului. În caz de conflict referitor la apartenenţa acestor obiecte, litigiul se soluţionează în ordinea procedurii civile. Banii marcaţi, asupra cărora au fost îndreptate acţiunile criminale, se trec în venitul statului, iar echivalentul lor se restituie proprietarului de la bugetul de stat; 5) documentele care constituie corpuri delicte rămîn în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate; 6) obiectele ridicate de organul de urmărire penală, dar care nu au fost recunoscute corpuri delicte, se remit persoanelor de la care au fost ridicate.

Colegiul penal constată că prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al SUP al IP Buiucani al DP mun. Chișinău, inspector Aliona Prisacari, din 15 iunie 2022, a fost recunoscut în calitate de corp delict o brațară din metal de culoare galbenă ce este împachetată într-un plic de culoare cafenie ce are inscripția „*****, care a

fost transmis spre păstrare în camera de păstrare a corpurilor delicte din cadrul IP Buiucani, (chitanța nr.*****).

Ținând cont de faptul că, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că, obiectul menționat a fost folosit la săvârșirea infracțiunii și că acest obiect a fost recunoscut în calitate de corp delict, instanța de apel va dispune confiscarea și transmiterea gratuită a acestuia în proprietatea statului.

Totodată, Colegiul Penal notează că confiscarea bunului menționat supra mai urmărește și scopul *restabilirii echităţii sociale şi contracararea, pe viitor, a comiterii unor fapte similare de către făptuitor sau de terţi,* în condiţiile în care aplicarea doar a unei sancţiuni penale, poate crea impresia persoanelor despre posibilitatea comiterii unor acţiuni similare, ca urmare a nivelului mic al consecinţelor care pot surveni, situaţie care contravine interesului societăţii.

23. Potrivit art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Conform art. 220 Cod procedură penală, (1) acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală. (2) normele procedurii civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal şi dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementari. (3) hotărîrea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

Prin ordonanța din 07.06.2022 Lombard „Succes Credit” a fost recunoscută în calitate de parte vătămată, având în vedere faptul că prin infracțiunea săvârșită i s-a cauzat un prejudiciu în mărime de 11000 lei. Prin urmare, instanța este în drept să hotărască ca inculpatul să compenseze părții vătămate prejudiciul cauzat prin infracțiune acesta nefiind restituit.

Astfel se încasează din contul lui Surdu Vasile în beneficiul „Succes Credit” S.R.L. prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime de 11000 (unsprezece mii) lei.

24. Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul Penal în conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de Procedură Penală, consideră necesar a admite apelul procurorului, casează total sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27.02.2023, privindu-l pe Surdu Vasile, și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În conformitate cu art.415, alin.(1), pct.1, lit.c), pct.2; 417-419 Cod procedură penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

Admite apelul procurorului, casează total sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27.02.2023, privindu-l pe Surdu Vasile și pronunță o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță.

Pe Surdu Vasile al recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1), Cod Penal și a-i aplica o pedeapsă de 200 (două sute) ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Se încasează de la Surdu Vasile în contul statului, cheltuielile judiciare, în sumă de 2520,00 lei – pentru efectuarea expertizei tehnico-științifice.

A admite acțiunea civilă și a încasa de la Surdu Vasile în beneficiul „Succes Credit" S.R.L. prejudiciul material în mărime de 11000 (unsprezece mii) lei.

În conformitate cu art.162 alin.(1), pct.1 Cod procedură penală și art.106 alin.(1), (2), lit.b) Cod penal a confisca special și a transmite gratuit în proprietatea statului: - o brățară din metal de culoare galbenă, împachetată într-un plic de culoare cafenie ce are inscripția „*****, recunoscut și anexat în calitate de corp delict la cauza penală prin ordonanța din 15.06.2022, care a fost transmis spre păstrare în camera de păstrare a corpurilor delicte din cadrul IP Buiucani, (chitanța nr.*****).

Decizia este executorie din momentul pronunţării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie a RM in termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, Judecătorul Iurie Iordan

Judecătorii: Elena Cojocari

Marcel Juganari